

Pöytäkirja**KOKOUS 5/2021****KANSALLINEN BIOTALOUSPANEELI**

Aika: 2.9.2021 klo 14.30 – 16.00

Paikka: Teams

Osallistujat:

Kokouksen puheenjohtajana toimii AVS Petri Peltonen

Anne Ilola, Tapio
Antti Asikainen, LUKE
Ari Eini, Metsäkeskus
Harri Hautala, Suomen Akatemia
Jatta Jussila, Clic Innovation
Kai Merivuori, Sahateollisuus
Kaisa Leino,
Carmela Kantor-Aaltonen, Suomen Bioteollisuus
Sanna Kasurinen, Karelia ammattikorkeakoulu
Anu Kaukovirta, LUKE
Terhi Koipijärvi, Metsähallitus
Teijo Koljonen, OPH
Antti Koskela, STTK
Jari Kostama, Energiateollisuus
Krista Tupala, Satakunnan liitto
Kristiina Kruus, Suomen yliopistot
Minna Lappalainen, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Anne Liimatainen, OPH
Liisa Toopakka, Luonnonsuojeluliitto
Pirita Lindell, Teknologiateollisuus
Jussi Manninen, VTT
Marleena Tanhuanpää, Elintarviketeollisuus
Matti Peltola, Koneyrittäjät
Mikko Salo, Akava
Minna-Mari Kaila, MMM
Marika Ollaranta, BF
Olli Äijälä, Tapio
Outi Pakarinen, Keski-Suomen Liitto
Ulla Palander, TEM
Mikko Paunio, STM
Sari Tasa, TEM, sihteeri
Risto Poutiainen, Pohjois-Karjalan liitto
Liisa Saarenmaa, MMM
Sampo Seppänen, Suomen Yrittäjät
Antti Tahvanainen, Metsäteollisuus ry
Anne Vehviläinen, MMM
Veli-Matti Kauppinen, Teollisuusliitto
Jyrki Wallin, MTK
Birgitta Vainio-Mattila, MMM
Jouni Ponnikas, Kainuun Liitto
Juha Niemelä, Metsähallitus
Juha Tanskanen, Suomen yliopistot

1. **Kokouksen avaus**, Petri Peltonen
Petri Peltonen kertasi strategian taustatyötä. Kommentteja pääasioihin pyydetään tässä kokouksessa, pienempiä sähköpostitse sihteeristölle.
2. **Biotalousstrategialuonnoksen läpikäynti ja keskustelu** asiakohdittain, erityisasi-
antuntija Ulla Palander, TEM

1. Päivitystyön lähtökohdat

Ulla Palander aloitti esittelyn tausta-aineistoja kohdista paloittain hyvin lyhyesti.

Keskustelu:

Koulutukseen liittyvässä keskustelussa esitettiin eriäviä näkökantoja tekstiin nähden. Koulutuksen vakavat leikkaukset tulee olla esillä, Mikko Salo ehdottanee muutoilua. Tilannekatsaukseen toivotaan vertailuksi vuoden 2014 lähtötasoa. Myös viittaus TKI-tiekarttaan olisi aiheellinen, kuten hallituksen 4% tavoite teemassa. Myös luonnon monimuotoisuudesta pyydettiin tilannekatsausta.

Viittaus hiilikompensaatiokeskusteluun ja toimen vaikutus arvonnisan kasvattamiselle tutkittava tarkasti, että linjassa muiden strategioiden kanssa.

2. Visio ja tavoitteet

Keskustelu:

Arvonlisä on myös metsäteollisuuden omassa tiekartassa teemana. Onko edelleen vastakkainasettelua volyymituotteiden ja uutuuksien välillä? Massatuotannolla luodaan yritysten investointiresurssit.

3. Toimenpiteet

3.1-3.2 Arvonlisä ja osaamisperusta

Keskustelu: toimenpiteiden rahoitus herätti kysymyksen tahtotilasta, eikö tähän ole tulossa kohdennuksia. Puheenjohtaja kertasi julkisen talouden budjettikelloa.

Tulisiko pilotointien ja demonstraatioiden rahoituksen kohdalla mainita myös Ilmastorahasto, BF ja Finnveran lisäksi?

Tutkimukseen kohdistuva merkittävä rahoitusleikkaus nostettiin esiin kirjattavaksi.

Toimenpiteessä esimerkki-viittaus vie asian painoarvoa? Tarpeesta tutkimuspanosten pitkäjänteisyyteen tulisi olla maininta.

Digitalisaatiossa tarvitaan vielä tarkennuksia sanamuotoiluun. Metsäkeskus toimittaa kirjallisesti tietoa, missä jo mennään, ja ehdottaa toimijoita.

Alkuosiossa voisi luoda paremmin uskoa, että biotalous on osa ratkaisua, eikä vastakkainen esim. kiertotalouteen.

Paneelin jäsenet totesivat, että biotalouden kasvua rajoittaa itseasiassa jo raaka-aineen saatavuus. Bioraaka-aineiden kestävä kasvattaminen on edelleen tärkeä teema, joka pitäisi uskaltaa käsitellä. Myös volyyymiraaka-aineita. Puheenjohtaja totesi, että nämä linjautuvat läheisissä strategioissa, ei biotalousstrategian puitteissa. Tässä otetaan ne kestävästi annettuina.

Toimenpiteissä korostuu edelleen dualismi rahoituksessa, nyt tulisi katsoa, mitä tapahtuu Suomen Akatemian tutkimusrahoituksen ja Business Finlandin yritysrahoituksen välissä. Tätä ei ole vielä kunnolla huomioitu. Tarvitaan eheä innovaatioketju. Osaamisessa ollaan monessa kohtaa ulkomaisen osaamisen varassa. Miten pysymme pitämään heidät täällä ja kotiuttamaan tätä osaamista?

3.3- 3.4 Toimintaympäristö ja bioresurssit

Biomassojen ja ekosysteemipalvelujen eriyttäminen on metsäteollisuudelle haaste, sillä esim. puu on ekosysteemipalvelu tälle teollisuudelle. Terminologiasta keskusteltiin.

3.5 Sektorikohtaiset toimenpiteet

Sektorit valikoituneet LUKEn tilastointi-esityksen perusteella, jotta seuranta mahdollista tehdä syvemmällä kuin vain kansallisilla luvuilla.

Metsäteollisuus toi esiin, että toimialaluokkarajat ovat muuttumassa ja toimenpiteet esim. poikkisektoriaaliset käsiteltäisiin jo pois siiloista. sihteeristö pyrkii tuottamaan lauseen. teollisista symbiooseista ja toimialarajat ylittävästä yhteistyötärpeesta.

Julkiset tuet täytyy jakaa tasapuolisesti riippumatta yrityksen koosta tai sijainnista. Rakennusosavienti on realismia, mutta haastavaa.

Elintarvikesektorin osalta tulee muistaa, että viennissä olemme alisuoriutujia. Mainintoja onnistuneista vientiohjelmista esimerkiksi?

Energiakeskusteluun esitettiin linkki: Biokaasualan terveiset budjettiriiheen (ja varmaan voi soveltaa myös biotalousstrategiaan): <https://biokierto.fi/biokaasu-ja-ravinnekiertoasiat-budjettiriihessa/>

VTT:n uusin selvitys voi tarjota täydentävää sisältöä.

Biotalouspalvelut esim. teknologia- ja konsultointipalvelut puuttuvat.

Toimenpiteiden vaikutusta esim. luontoarvoihin esitettiin, tähän liittyvää selvitystä pohdittiin.

4. Seuranta ja johtaminen

Petri Peltonen ja Sari Tasa esittelivät kappaletta.

Keskustelussa esitettiin toteutumisen mittarina olevien arvonlisän, investointien, ta-varaviennin ja työllisten lisäksi palveluvienti? Ehkä osaamisen vienti?

Vaikuttamisesta Tahvanainen nosti esiin vaikuttamisesta EU-suuntaan, jota ei juurikaan strategiassa ole.

3. Seuraavat vaiheet

Paneelilta toivotaan kommentit kirjallisena ma 6.9 aamuun mennessä. Strategialuonnosta käsitellään vielä 9.9. ohjausryhmässä, jonka jälkeen se siirtyy poliittiseen käsittelyyn.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 16:00